

ROZCIEŃCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 28.08.2015

Wersja PL. 5.0

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015 r.***SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja spółki/przedsiębiorstwa****1.1 Identyfikator produktu:** ROZCIEŃCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID**1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane:**

Zastosowanie zidentyfikowane: Rozcieńczalnik

Zastosowanie odradzane: nie określono

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:**Producent:**

GRUPA EXLAK

44-153 Sośnicowice

ul. Kozielska 14

Tel./fax: (+48) 32 238-41-81

Adres e-mail osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki: grupa.exlak@interia.pl**1.4 Numer telefonu alarmowego:** 112 (ogólny telefon alarmowy), 998 (straż pożarna), 999 (pogotowie medyczne); (+48) 32 238-41-81 (od 8.00 do 16.00)**SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń****2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny**Klasyfikacja wg 1272/2008

Flam. Liq. 3; H226

Acute Tox. 4; H312

Acute Tox. 4; H332

Skin Irrit. 2; H315

Eye Irrit. 2; H319

STOT SE 3; H336

Aquatic Chronic 3; H412

Zagrożenie dla zdrowia człowieka

Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą lub w następstwie wdychania. Działa drażniąco na skórę i oczy. Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.

Zagrożenie dla środowiska

Produkt działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Zagrożenia fizyczne/chemiczne

Łatwopalna ciecz i pary.

2.2 Elementy oznakowania:**Piktogram(y):**Hasło ostrzegawcze: **Uwaga****Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:****H226** – Łatwopalna ciecz i pary.**H312** – Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.**H315** – Działa drażniąco na skórę.**H319** – działa drażniąco na oczy.**H332** – Działa szkodliwie w następstwie wdychania.

ROZCIEŃCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 28.08.2015

Wersja PL. 5.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015 r.

H336 – Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.

H412 – Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Zwroty określające środki bezpieczeństwa:

P210 – Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, źródeł iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu. Nie palić.

P273 – Unikać uwolnienia do środowiska.

P280 – Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ ochronę oczu/ochronę twarzy.

P302 + P352 – W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: umyć dużą ilością wody z mydłem.

P304 + P340 – W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO DRÓG ODDECHOWYCH: wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić mu warunki do swobodnego oddychania.

P305 + P351 + P338 – W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać

Zawiera: dimetylobenzen (CAS: 1330-20-7), octan n-butyłu (CAS: 123-86-4), alkohol izopropylowy (CAS: 67-63-0)

2.3 Inne zagrożenia:

Brak innych zagrożeń.

Brak informacji na temat spełnienia kryteriów PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem XIII rozporządzenia REACH. Odpowiednie badania nie były przeprowadzone.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

3.1 Substancje:

Nie dotyczy.

3.2 Mieszanki:

Niebezpieczne składniki:

Identyfikator produktu	Zawartość %	Klasyfikacja CLP	
		Klasa zagrożenia i kody kategorii	Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
Dimetylobenzen – mieszanina izomerów CAS: 1330-20-7 WE: 215-535-7 Nr indeksowy: 601-022-00-9 Nr REACH: 01-2119488216-32-XXXX	25 - 40	Flam. Liq. 3 Acute Tox. 4 Skin Irrit. 2	H226 H332 H312 H315
Octan n-butyłu CAS: 123-86-4 WE: 204-658-1 Nr indeksowy: 607-025-00-1 Nr REACH: 01-2119485493-29-XXXX	20 – 35	Flam. Liq. 3 STOT SE 3	H226 H336
Octan 1-metoksy-2- propylu CAS: 108-65-6 WE: 203-603-9 Nr indeksowy: 607-195-00-7 Nr REACH: 01-2119475791-29-XXXX	6 – 10	Flam. Liq. 3	H226

ROZCIEŃCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 28.08.2015

Wersja PL. 5.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015 r.

Alkohol izopropylowy CAS: 67-63-0 WE: 200-661-1 Nr indeksowy: 603-117-00-0 Nr REACH: 01-2119457558-25-XXXX	3 - 8	Flam. Liq. 2 Eye Irrit. 2 STOT SE 3	H225 H319 H336
Węglowodory C9 aromatyczne CAS: - WE: 918-668-5 Nr indeksowy: - Nr REACH: 01-2119455851-35-XXXX	7 – 10	Flam. Liq. 3 Asp. Tox. 1 STOT SE 3 Aquatic Chronic 2	H226 H304 H335 H336 H411
Aceton CAS: 67-64-1 WE: 200-662-2 Nr indeksowy: 606-001-00-8 Nr REACH: 01-2119471330-49-XXXX	<5	Flam. Liq. 2 Eye Irrit. 2 STOT SE 3	H225 H319 H336

Pełna treść zwrotów H w sekcji 16

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy**4.1 Opis środków pierwszej pomocy****W przypadku kontaktu ze skórą:**

Umyć zabrudzoną skórę wodą z mydłem, splukać dokładnie wodą, w przypadku pojawienia się podrażnienia, rumieni skontaktować się z lekarzem.

W przypadku kontaktu z oczami:

Przepłukać oczy przez kilkanaście minut (ok. 15) dużą ilością wody, trzymając powieki szeroko rozwarte. Unikać silnego strumienia, ze względu na niebezpieczeństwo uszkodzenia rogówki, skontaktować się z lekarzem.

Narażenie inhalacyjne:

W razie zawrotów głowy lub nudności wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze, w razie braku szybkiej poprawy zasięgnąć porady lekarza.

W przypadku połknięcia:

Nie wywoływać wymiotów, natychmiast skontaktować się z lekarzem. Nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia:

Kontakt ze skórą: podrażnienia, zaczerwienienia, wysuszenie, pękanie; możliwa jest absorpcja skórna z objawami jak w narażeniu drogą oddechową, działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.

Kontakt z oczami: podrażnienia, zaczerwienienie, ból, łzawienie, pieczenie

Układ oddechowy: podrażnienie błon śluzowych nosa, gardła i dalszych odcinków układu oddechowego, może wpływać depresyjnie na centralny układ nerwowy i niekorzystnie na organy wewnętrzne – wątroba, nerki. Objawami są bóle i zawroty głowy, uczucie senności, osłabienie, w skrajnych przypadkach utrata przytomności. Działa szkodliwie przez drogi oddechowe.

Przewód pokarmowy: podrażnienia chemiczne jamy ustnej, gardła i dalszych odcinków przewodu pokarmowego. Po wchłonięciu mogą wystąpić objawy zatrucia pokarmowego, ból brzucha, zawroty głowy, nudności i wymioty. Spożycie dużych ilości może prowadzić do uszkodzenia wątroby i nerek.

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym:

Decyzję o sposobie postępowania podejmuje lekarz po ocenie stanu poszkodowanego.

ROZCIEŃCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 28.08.2015

Wersja PL. 5.0

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015 r.***SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru****5.1 Środki gaśnicze:**

Odpowiednie środki gaśnicze: piana alkoholoodporna lub suche proszki gaśnicze (A,B,C), dwutlenek węgla (gaśnica śniegowa), piasek lub ziemia, mgła wodna. Stosować metody gaśnicze odpowiednie do warunków otoczenia.

Niewłaściwe środki gaśnicze: Silny strumień wody.

5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną:

W trakcie pożaru, pod wpływem działania wysokich temperatur uwalniają się toksyczne produkty rozkładu zawierające min. tlenki węgla, tlenki azotu. Pary są zdolne do tworzenia mieszanin wybuchowych z powietrzem, są cięższe od powietrza, gromadzą się w zagłębieniach terenu bądź w dolnych partiach pomieszczeń – mogą powodować zjawisko flash back.

5.3 Informacje dla straży pożarnej:

Pojemniki znajdujące się w strefie pożaru chłodzić rozproszonym strumieniem wody, o ile jest to możliwe usunąć ze strefy zagrożenia. W przypadku pożaru w zamkniętym pomieszczeniu należy stosować odzież ochronną i aparat oddechowy na sprężone powietrze. Nie dopuszczać do przedostania się wody gaśniczej do wód powierzchniowych, gruntowych i kanalizacji.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska**6.1 Indywidualne środki ostrożności, sprzęt ochronny i procedury w sytuacjach awaryjnych**

Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy: zawiadomić o awarii odpowiednie służby. Usunąć z obszaru zagrożenia osoby niebiorące udziału w likwidacji awarii. Usunąć wszystkie potencjalne źródła zapłonu.

Dla osób udzielających pomocy: Zadbaj o odpowiednią wentylację, stosować rękawice ochronne, stosować obuwie oraz ubranie ochronne, stosować okulary ochronne lub maskę zabezpieczającą twarz w przypadku możliwości rozchlapywania produktu. Nie wdychać par produktu. Stosować indywidualne środki ochrony dróg oddechowych.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Zapobiegać rozprzestrzenianiu się oraz przedostaniu do kanalizacji i zbiorników wodnych, poinformować władze lokalne w przypadku niemożności zapewnienia ochrony.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

Zapobiegać rozprzestrzenianiu się i usuwać poprzez zebranie na materiale absorpcyjnym (piasek, trociny, ziemia okrzemkowa, absorbent uniwersalny), zanieczyszczony materiał umieścić w odpowiednio oznakowanych pojemnikach w celu utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6.4 Odniesienia do innych sekcji

Postępowanie z odpadami produktu – patrz sekcja 13 karty.

Środki ochrony indywidualnej – patrz sekcja 8 karty.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie**7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:**

Stosować tylko w pomieszczeniach dobrze wentylowanych. Unikać kontaktu z oczami. Unikać przedłużonego lub powtarzającego się kontaktu ze skórą. Unikać rozlewania. Unikać wdychania par produktu. Nie dopuszczać do przekraczania wartości NDS dla składników produktu w powietrzu środowiska pracy. Unikać źródeł zapłonu, podwyższonej temperatury, gorących powierzchni i otwartego ognia. Zastosować środki zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym – odpowiednio zerowanie i uziemienie podczas np. przelewania zawartości pojemników. Zaleca się noszenie antystatycznego ubioru i obuwia podczas pracy z produktem, a podłoga pomieszczeń, gdzie składowany jest lub stosuje produkt powinna być wykonana z materiałów przewodzących prąd elektryczny. Upewnić się czy oświetlenie elektryczne i instalacja elektryczna są sprawne i nie stanowią potencjalnego źródła zapłonu. Nie stosować narzędzi skrawających powodujących iskrzenie. Pracować zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny: nie spożywać pokarmów i napojów, nie palić w miejscu pracy, myć ręce po użyciu, zdjąć zanieczyszczoną odzież i sprzęt ochronny przez wejściem do miejsc przeznaczonych do spożywania posiłków.

ROZCIEŃCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 28.08.2015

Wersja PL. 5.0

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015 r.***7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności:**

Przechowywać w chłodnym (temperatura magazynowania 5°C - 30°C), suchym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu w prawidłowo oznakowanym szczelnie zamkniętym oryginalnym pojemniku. Unikać bezpośredniego działania promieni słonecznych i źródeł ciepła, gorących powierzchni i otwartego ognia. Jeżeli przepakowanie jest konieczne, upewnić się czy nowe opakowanie jest odpowiednie dla rodzaju produktu. Po otwarciu szczelnie zamykać pojemniki i ustawiać w pozycji pionowej, aby zapobiec wyciekowi produktu. Nie przechowywać w pobliżu utleniających, silnie zasadowych i silnie kwaśnych produktów oraz materiałów zapalnych. Chronić przed wilgocią.

7.3 Szczególne zastosowanie(-a) końcowe: rozcieńczalnik**SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej****8.1 Parametry dotyczące kontroli:**

Normy ekspozycji dla zagrożeń zawodowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy z dnia 6 czerwca 2014r. (Dz. U. poz. 817).

Składniki, dla których obowiązują normy ekspozycji.

Nazwa / rodzaj związku	NDS	NDSch	NDSP
	mg/m ³		
Dimetylobenzen (ksylen) – mieszanina izomerów	100	-	-
Octan butylu	200	950	-
Alkohol izopropylowy	900	1200	-
Aceton	600	1800	-
Octan 1-metoksy-2- propylu	260	520	-

Aceton:

Wartości DNEL:

Dla pracowników w warunkach narażenia ostrego przy wdychaniu: 2420mg/m³

Dla pracowników w warunkach narażenia długotrwałego przez skórę: 186mg/kg/dzień

Dla pracowników w warunkach narażenia długotrwałego przy wdychaniu: 1210mg/m³

Dla konsumenta w warunkach narażenia długotrwałego przez skórę: 62mg/kg/dzień

Dla konsumenta w warunkach narażenia długotrwałego przy wdychaniu: 200mg/m³

Dla konsumenta w warunkach narażenia długotrwałego po połykaniu: 62mg/kg/dzień

Wartości PNEC

Wody słodkie: 10,6mg/l

Wody morskie: 1,06mg/l

Osad wód słodkich i morskich: 30,4mg/kg osadu

Gleba: 29,5mg/kg gleby

Oczyszczalnie ścieków: 100mg/l

Octan n-butylu:

DNEL dla pracowników, narażenie długotrwałe przez skórę: 7mg/kg mc/doba

DNEL dla pracowników, narażenie długotrwałe przez wdychanie: 48mg/m³

DNEL dla konsumenta, narażenie długotrwałe przez skórę: 3,4mg/kg mc/doba

DNEL dla konsumenta, narażenie długotrwałe przez wdychanie: 12mg/m³

DNEL dla konsumenta, narażenie długotrwałe po połykaniu: 3,4mg/kg mc/doba

PNEC wody słodkie: 0,18mg/l

PNEC wody morskie: 0,018mg/l

PNEC okresowe uwalnianie: 0,36mg/l

PNEC oczyszczalnia ścieków: 35,6mg/l

PNEC osad wód słodkich: 0,981mg/kg

ROZCIEŃCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 28.08.2015

Wersja PL. 5.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015 r.

PNEC osad wód morskich: 0,0981mg/l

PNEC gleby: 0,0903mg/kg

Octan 1-metoksy-2- propylu

DNEL dla pracowników, narażenie długotrwałe przez skórę (działanie ogólnoustrojowe): 153,5mg/kg mc

DNEL dla pracowników, narażenie długotrwałe przez wdychanie (działanie ogólnoustrojowe): 275mg/m³

DNEL dla konsumenta, narażenie długotrwałe przez skórę (działanie ogólnoustrojowe): 54,8mg/kg mc

DNEL dla konsumenta, narażenie długotrwałe po połknięciu (działanie ogólnoustrojowe): 1,67mg/kg mc/doba

PNEC wody słodkie: 0,635mg/l

PNEC osad wód słodkich: 3,29mg/kg

PNEC osad wód morskich: 0,329mg/l

PNEC gleby: 0,29mg/kg

PNEC oczyszczalnia ścieków: 100mg/l

Węglowodory C9 aromatyczne

DNEL dla pracowników, narażenie długotrwałe przez skórę (działanie ogólnoustrojowe): 25mg/kg mc/dzień

DNEL dla pracowników, narażenie długotrwałe przez wdychanie (działanie ogólnoustrojowe): 150mg/m³

DNEL dla konsumenta, narażenie długotrwałe przez skórę (działanie ogólnoustrojowe): 32mg/kg mc/dzień

DNEL dla konsumenta, narażenie długotrwałe przez wdychanie (działanie ogólnoustrojowe): 150mg/m³

DNEL dla konsumenta, narażenie długotrwałe po połknięciu (działanie ogólnoustrojowe): 11mg/kg mc/doba

Dopuszczalne stężenie składnika niebezpiecznego (ksylen) w materiale biologicznym:DSB –1,4 g/dm³ w przeliczeniu na średnią gęstość moczu wynoszącą 1,024

Substancja oznaczana – kwas metylohipurowy

Materiał biologiczny – mocz

Uwagi: próbka pobierana jednorazowo, pod koniec ekspozycji dziennej w dowolnym dniu.

8.2 Kontrola narażenia:**Stosowne techniczne środki kontroli:** zalecane jest stosowanie wentylacji ogólnej pomieszczenia.**Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny:****Ochrona oczu lub twarzy:**

Stosować okulary ochronne lub maskę zabezpieczającą twarz (zgodne z normą EN 166).

Ochrona skóry:**Ochrona rąk:**

używać rękawic ochronnych odpornych na działanie chemikaliów wykonanych z witonu, grubość 0,7 mm, czas przenikania > 480 min lub kauczuku nitrilowy, grubość 0,4 mm, czas przenikania > 30 min zgodnych z normą EN-PN 374:2005.

Materiał z jakiego wykonane są rękawice:

Wybór odpowiednich rękawic nie zależy jedynie od materiału, ale też od marki i jakości wynikających z różnic producentów. Odporność materiału, z którego wykonane są rękawice może być określona po przeprowadzeniu testów. Dokładny czas zniszczenia rękawic musi być ustalony przez producenta.

Inne:

Stosować roboczą odzież ochronną – prac regularnie.

Ochrona dróg oddechowych:

Unikać wdychania par produktu. W warunkach przekroczenia NDS składników w środowisku pracy stosować indywidualne środki ochrony dróg oddechowych – maskę lub półmaskę skompletowaną z filtrem i pochłaniaczem par typu A lub uniwersalnym (klasa 1,2 lub 3) zgodne z normą EN 141.

Zagrożenia termiczne:

Nie dotyczy.

Kontrola narażenia środowiska

Nie dopuszczać do rozprzestrzeniania się w środowisku i przedostania się do kanalizacji i cieków wodnych.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

ROZCIEŃCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 28.08.2015

Wersja PL. 5.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015 r.

9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Stan fizyczny	ciecz
Kolor	bezbarwny
Zapach	rozpuszczalnikowo – estrowy
Próg wyczuwalności zapachu	0,9 - 9 mg/m ³ (ksylen)
pH	nie dotyczy
Temperatura topnienia/zakres	nie dotyczy
Temperatura wrzenia/zakres	125 - 140 °C
Temperatura zapłonu	24 °C
Temperatura palenia	nie określono
Szybkość parowania	nie określono
Palność (ciało stałe, gaz)	nie dotyczy
Dolna granica wybuchowości	1 vol% (ksylen)
Górna granica wybuchowości	8 vol% (ksylen)
Prężność par w 24°C	13 hPa (octan n-butylu)
Względna gęstość par	4,0 (octan n-butylu)
Rozpuszczalność w wodzie	słaba
Współczynnik podziału n-oktanol/woda	1,85 (octan n-butylu)
Temperatura samozapłonu	>200 °C
Temperatura rozkładu	nie określono
Lepkość ISO 2431 (4 mm)	nie określono
Właściwości wybuchowe	nie dotyczy
Właściwości utleniające	nie dotyczy

9.2 Inne informacje:

Brak dodatkowych wyników badań.

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

10.1 Reaktywność:

Nie znana.

10.2 Stabilność chemiczna:

Produkt stabilny w normalnych warunkach stosowania, magazynowania i transportu.

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji:

Brak.

ROZCIEŃCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 28.08.2015

Wersja PL. 5.0

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015 r.***10.4 Warunki, których należy unikać:**

Unikać podwyższonej temperatury, bezpośredniego działania promieni słonecznych, gorących powierzchni i otwartego ognia. Chronić przed wilgocią – kontakt z wodą zwiększa ciśnienie w zamkniętym pojemniku.

10.5 Materiały niezgodne :

Silne kwasy, silne zasady, silne środki utleniające. Materiały zapalne.

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu:

W wysokich temperaturach uwalniają się toksyczne produkty rozkładu – tlenki węgla, tlenki azotu.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne**11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych:**

a) toksyczność ostra: Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą lub w następstwie wdychania.

Octan n-butyli

LD ₅₀ (szczur, samiec; doustnie)	10760mg/kg
LC ₅₀ (szczur, samiec, samica; inhalacja)	23,4mg/l/h (In vivo, aerozol)
LD ₅₀ (królik; skóra)	>14000mg/kg

Aceton

LD ₅₀ (szczur; doustnie):	5800mg/kg
LC ₅₀ (szczur; inhalacja):	76mg/m ³ /4h
LD ₅₀ (królik, świnka morska; skóra):	7400ml/kg

Alkohol izopropylowy

LD ₅₀ (szczur; doustnie)	4570 mg/kg
-------------------------------------	------------

Dimetylobenzen:

Toksyczność ostra doustna LD ₅₀ (szczur):	4300 mg/kg
Toksyczność ostra skóra LD ₅₀ :	brak danych
Toksyczność ostra inhalacyjnie LC ₅₀ (szczur):	22100 mg/m ³ /4h

Węglowodory C9 aromatyczne:

LD ₅₀ (szczur; doustnie)	3592mg/kg
LC ₅₀ (szczur; inhalacja)	>6193mg/m ³ /4h
LD ₅₀ (skóra)	>3160mg/kg

b) działanie żrące/drażniące na skórę: Działa drażniąco na skórę.

c) poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy: Działa drażniąco na oczy.

d) działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę: nie wykazuje

e) działanie mutagenne na komórki rozrodcze: nie wykazuje

f) rakotwórczość: nie wykazuje.

g) szkodliwe działanie na rozrodczość: nie wykazuje

h) działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe: Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.

i) działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane: nie wykazuje

j) zagrożenie spowodowane aspiracją: nie wykazuje

Informacje dotyczące prawdopodobnych dróg narażenia:

Kontakt ze skórą: podrażnienia, zaczerwienienia, wysuszenie, pęknięcie; możliwa jest absorpcja skórna z objawami jak w narażeniu drogą oddechową, działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.

Kontakt z oczami: podrażnienia, zaczerwienienie, ból, łzawienie, pieczenie

Układ oddechowy: podrażnienie błon śluzowych nosa, gardła i dalszych odcinków układu oddechowego, może wpływać depresyjnie na centralny układ nerwowy i niekorzystnie na organy wewnętrzne – wątroba, nerki. Objawami są bóle i zawroty głowy, uczucie senności, osłabienie, w skrajnych przypadkach utrata przytomności. Działa szkodliwie przez drogi oddechowe.

Przewód pokarmowy: podrażnienia chemiczne jamy ustnej, gardła i dalszych odcinków przewodu pokarmowego. Po wchłonięciu mogą wystąpić objawy zatrucia pokarmowego, ból brzucha, zawroty głowy, nudności i wymioty. Spożycie dużych ilości może prowadzić do uszkodzenia wątroby i nerek.

Opóźnione, bezpośrednie oraz przewlekłe skutki krótko- i długotrwałego narażenia:

Brak danych.

Skutki wzajemnego oddziaływania:

Brak danych.

ROZCIEŃCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 28.08.2015

Wersja PL. 5.0

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015 r.***SEKCJA 12: Informacje ekologiczne**

Szczegółowe badania nad działaniem mieszaniny na środowisko nie były prowadzone. Produkt działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki. Nie należy dopuszczać do przedostania się do wód gruntowych, kanalizacji i cieków wodnych.

12.1 Toksyczność:**Octan n-butylu:**

LC ₅₀ – ryby (<i>Pimephales promelas</i>)	18mg/l, 96h
EC ₅₀ – bezkręgowce (<i>Daphnia</i> sp.)	44mg/l, 48h
NOEC – glony (<i>Desmodesmus subspicatus</i>)	200mg/l, 72h
ErC ₅₀ – glony (<i>Desmodesmus subspicatus</i>)	648mg/l, 72h
IC ₅₀ – osad czynny (<i>Tetrahymena pyriformis</i>)	356mg/l, 40h

Węglowodory C9 aromatyczne:

LL ₅₀ – ryby (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)	9,2mg/l, 96h
EL ₅₀ – bezkręgowce (<i>Daphnia magna</i>)	3,2mg/l, 48h
Erl ₅₀ – glony (<i>Pseudokirchneriella subspicatus</i>)	2,9mg/l, 72h
NOER – glony (<i>Pseudokirchneriella subspicatus</i>)	1mg/l, 72h

Dimetylobenzen: Toksyczność ostra dla ryb (*Pimephales promelas*) LC₅₀: 16,1 mg/dm³/96hToksyczność ostra dla bezkręgowców wodnych (*Daphnia magna*) EC₅₀: 3,82 mg/dm³/48h**Aceton:**

LC ₅₀ – bezkręgowce (<i>Daphnia pulex</i>)	8800 mg/l/48h
LC ₅₀ – bezkręgowce (<i>Artemia salina</i>)	2100mg/l/24h
NOEC (<i>Daphnia magna</i>):	2212mg/l/28dni
L ₀ EC – glony (<i>Microcystis aeruginosa</i>)	530mg/l/8dni
NOEC (<i>Prorocentrum minimum</i>)	430mg/l/96h
LC ₅₀ – ryby (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)	5540mg/l/96h
LC ₅₀ – ryby (<i>Alburnus alburnus</i>)	11000mg/l/96h
LC ₅₀ – dżdżownice	100-1000µ/cm ² /48h

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu:**Węglowodory C9 aromatyczne:**

Produkt ulegający szybkiej biodegradacji.

Hydroliza: przemiana w wyniku hydrolizy nie powinna być znaczna.

Fotoliza: przemiana w wyniku fotolizy nie powinna być znaczna.

Utlenianie atmosferyczne: ulega szybkiemu rozkładowi w powietrzu.

12.3 Zdolność do bioakumulacji:**Octan n-butylu:** log Ko/w: 2,3 (BCF przewidywany: 15,3) – substancja nie wykazuje potencjału do bioakumulacji.**Ksylen:** BCF <100**Octan 1-metoksy-2-propylu:** log Po/w: 0,56**12.4 Mobilność w glebie:****Octan n-butylu:** Ko/c: 1,27 (szacowana wartość)**Octan 1-metoksy-2-propylu:** Ko/c: 1,7 (wartość szacowana)**12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB:**

Brak danych.

12.6 Inne szkodliwe skutki działania:

Brak danych.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami**13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów:**

Pozostałość składować w oryginalnych pojemnikach. Utylizacją odpadów powinny się zająć wyspecjalizowane firmy. Utylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami.

ROZCIEŃCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 28.08.2015

Wersja PL. 5.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015 r.

Puste opakowania należy poddać unieszkodliwieniu lub recyklingowi zgodnie z obowiązującymi przepisami. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2014r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. poz. 1923). Dyrektywa Rady Nr 75/442/EEC w sprawie odpadów, Dyrektywa Rady Nr 91/689/EEC w sprawie odpadów niebezpiecznych, Decyzja komisji Nr 2000/532/EC z 3 maja 2000r podająca wykaz odpadów, OJ Nr L 226/3 z 6 września 2000r, wraz z decyzjami zmieniającymi.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu**14.1 Numer UN (numer ONZ):** 1263**14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN:** FARBA LUB MATERIAŁ POKREWNY DO FARBY**14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie:** 3**14.4 Grupa opakowaniowa:** III**14.5 Zagrożenia dla środowiska:** Nie**14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników:** przewozić zawsze w zamkniętych pojemnikach, które są ustawione pionowo, opatrzone etykietą i zabezpieczone.**14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC:** brak informacji**SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych****15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny:**

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń, stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) z późn. zm.
2. ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008r nr 1272/2008 (CLP) z późn. zm.
4. Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (DZ.U. Nr 63, poz. 322.z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 października 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kategorii substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych, których opakowania wyposaża się w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 1225)
6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 21).
7. Ustawa z dnia 13 czerwca 2013r o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (DZ.U. 2013, poz. 888).
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2014r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. poz. 1923).
9. Dyrektywa Rady Nr 75/442/EEC w sprawie odpadów, Dyrektywa Rady Nr 91/689/EEC w sprawie odpadów niebezpiecznych, Decyzja komisji Nr 2000/532/EC z 3 maja 2000r podająca wykaz odpadów, OJ Nr L 226/3 z 6 września 2000r, wraz z decyzjami zmieniającymi.
10. Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (DZ.U. Nr 227, poz. 1367)
11. Oświadczenie Rządowe z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (DZ.U. Nr 110, poz. 641).
12. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DZ.U. poz. 817).
13. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86 z późn. zm.).

ROZCIĘCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 28.08.2015

Wersja PL. 5.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015 r.

14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2003r w sprawie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (DZ.U. Nr 217, poz.2141).

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego:

Brak oceny bezpieczeństwa chemicznego dla substancji znajdujących się w mieszaninie oraz dla mieszaniny.

SEKCJA 16: Inne informacje**Zwroty H:****H225** – wysoce łatwopalna ciecz i pary**H226** – łatwopalna ciecz i pary**H304** – połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.**H312** – działa szkodliwie w kontakcie ze skórą**H315** – działa drażniąco na skórę**H319** – działa drażniąco na oczy**H332** – działa szkodliwie w następstwie wdychania**H335** – może spowodować podrażnienie dróg oddechowych**H336** – Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.**H411** – Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki**H412** – Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki**Opis użytych skrótów, akronimów i symboli:****Flam. Liq. 3** - substancja ciekła łatwopalna kat.3**Flam. Liq. 2** - substancja ciekła łatwopalna kat.2**Acute Tox. 4** – toksyczność ostra kat.4**Asp. Tox. 1** – zagrożenie spowodowane aspiracją kat. 1**Skin Irrit. 2** – działanie drażniące na skórę kat. 2**Eye Irrit. 2** – działanie drażniące na oczy kat. 2**STOT SE 3** - działa toksycznie na narządy docelowe – narażenie jednorazowe kat.3**Aquatic Chronic 2** – stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego kat. 2**Aquatic Chronic 3** – stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego kat. 3

NDS – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie

NDSP – Najwyższe Dopuszczalne Pułapowe

NDSCh – Najwyższe Dopuszczalne Chwilowe

Klasyfikacja wg Rozp. 1272/2008: Klasyfikacji produktu dokonano na podstawie metody obliczeniowej**Szkolenia:**

Przed przystąpieniem do pracy z produktem obowiązkowo poddać pracowników szkoleniu BHP w związku z występowaniem w środowisku pracy czynników chemicznych. Przeprowadzić, udokumentować i zapoznać pracowników z wynikami oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy związanym z występowaniem czynników chemicznych.

KARTA CHARAKTERYSTYKI – ROZCIĘCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

- Wydanie z 29.03.2009
- Aktualizacja 28.08.2015

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Załącznik do Rozporządzenia (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2010r.

Przepisy prawne przytoczone w sekcji 15 karty

Informacje Biura do Spraw Substancji Chemicznych.

Informacje zawarte w karcie charakterystyki dotyczą wyłącznie produktu wymienionego w tytule. Dane zawarte w karcie należy traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego stosowania produktu **ROZCIĘCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID**. Ponieważ warunki magazynowania, transportu i stosowania są poza naszą kontrolą, nie mogą stanowić gwarancji w sensie prawnym. W każdym przypadku należy przestrzegać przepisów ustawowych

ROZCIEŃCZALNIK UNIWERSALNY – RAPID

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 28.08.2015

Wersja PL. 5.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015 r.

---

i ewentualnych praw osób trzecich. *Karta nie stanowi oszacowania zagrożeń w miejscu pracy.* Produktu nie należy wykorzystywać do innych celów niż podane w sekcji 1 bez uprzedniej konsultacji z firmą **GRUPA EXLAK**.

Opracowano w SPIN-DORADZTWO www.spin-doradztwo.pl dla **GRUPA EXLAK**.